

Programkomiteens forslag til kommunevalgprogram for perioden 2020-2023

Sammen skal vi lage en kommune det er godt å bo i

NY KURS har som overordnet mål å arbeide for at alle innbyggere i Moss og Rygge skal ha mulighet for å øve innflytelse på kommunalpolitiske saker. Som parti er vi opptatt av at demokratiets verdigrunnlag skal tas vare på og foredles. Vi ser det som kommunens ansvar å sørge for at riktig og god informasjon skal gjøres tilgjengelig for alle innbyggere.

Vi skal etablere dialog med kommunens innbyggere. De skal inkluderes på et tidspunkt hvor deres meninger kan få reell innflytelse. Vi vil ha en kommune der sakene behandles med åpenhet, der alles mening er velkommen og der man tar seg tid til å vurdere alle synspunkter og forslag. **NY KURS** vil ha prosesser som sikrer best mulige grunnlag for riktige vedtak.

NY KURS er ikke bundet av ideologiske eller sentrale føringer. Vi er bare her - i Moss og Rygge. Vår politikk tar derfor utgangspunkt i vår situasjon og hva vi som innbyggere i kommunen er best tjent med. Vi skal være innbyggernes talerør og fremme Moss og Rygge sine interesser.

Vi vil bruke vår posisjon til å forme fornuftige løsninger til beste for kommunen og innbyggerne. For oss er tjenestetilbudet det viktigste. Vi tror at dersom vil skal evne å ta vare på våre lokale velferdstilbud og forbedre disse, er vi avhengig av at alle spiller på lag; det offentlige, frivilligheten og privat næringsliv.

NY KURS legger med dette frem sitt valgprogram. Vi lover å arbeide for gjennomføring av programmet og at vår kommune skal bli et godt sted for gammel og ung, for familier og enslige, for næringsliv, landbruk og handel.

Sammen skal vi utvikle en kommune vi alle kan være stolte av - en kommune det er godt å bo i.

Dialog og demokrati

Moss og Rygge skal være en kommune der alle skal ha like muligheter til å bidra, engasjere seg og ha innflytelse på prosessene. Derfor vil vi etablere nye arenaer for dialog og samarbeid; arenaer der hver og en av oss kan øve innflytelse i saker vi er opptatt av. Vi ønsker at flest mulig skal oppleve at det nytter å engasjere seg.

Vi vil:

- Alle interessegrupper så som velforeninger, lag og foreninger for øvrig og innbyggere som har særlige interesser i den enkelte sak, skal ha representasjon i form av tale- og forslagsrett på alle stadier i en prosess og i de utvalg som skal behandle saken.
- Ved behandling av store utviklingssaker skal det utredes alternative løsninger som dekker både flertallets og mindretallets syn.
- Det avholdes folkemøter før vedtak og oppstart av planutredning i utviklingssaker, store samferdselssaker og reguleringsaker.
- Høringsfrister kan om nødvendig utvides til minimum 2 måneder, regnet fra utsendelse av høringsdokumentene.
- Kommunen tillyser åpne høringer i saker der det oppstår tvil om flertallets håndtering av saken. Innbyggerne har anledning til å kreve slike høringer dersom minimum 300 personer forlanger dette. Kontrollutvalget skal legge frem rapport og forslag til vedtak for kommunestyret.
- I saker som skal behandles som åpen høring skal velforeninger med interesse i saken få mulighet for å tiltre kontrollutvalget som medlem med fulle rettigheter.
- BYLAB er et godt instrument for å gi relevant informasjon. Informasjonstjenesten i kommunen styrkes og samlokaliseres hos BYLAB.
- Kommunens hjemmesider redigeres og forbedres slik at det blir enkelt for innbyggerne å tilegne seg informasjon.
- Kommunen skal tilstrebe størst mulig grad av åpenhet. Det fastsettes plan for innbyggerdialog, møtesteder der innbyggerne kan møte våre folkevalgte; ordfører, gruppeledere, utvalgsledere og bystyrerepresentanter.

Helse og mestring

Helse og omsorg handler om trygghet. Trygghet for en god alderdom, trygghet for omsorg, trygghet for at samfunnet vil ivareta sine plikter overfor enkeltmennesket. Innbyggerne i Moss og Rygge med behov for pleie og omsorg eller støtte på andre områder, skal være trygge på at de kommunale tjenester vil ivareta den enkeltes behov med kvalitet og kvantitet; det være seg eldre, borgere med psykiske lidelser, med rusproblemer eller med dårlige levekår på grunn av økonomi eller sosiale forhold. Alle har rett til å føle trygghet for at de skal få den støtte og hjelp de trenger.

Vi vil:

- Sikre kommunal kompetanse innen forvaltning og kontroll av inngåtte avtaler med private og ideelle driftere.
- Styrke tjenestetilbudet til barn og ungdom med psykiske problemer.
- Styrke forebyggende arbeid mot rus og narkotika.
- Gjøre det mulig for eldre og pleietrengende å kunne bo lengst mulig hjemme.
- Styrke tjenestetilbudet til demente, og arbeide for etablering av en demenslandsby.
- Tilrettelegge og bedre tilbudet til alvorlig syke og døende.
- Øke grunnbemanningen i kommunale sykehjem og hjemmebaserte tjenester.
- Øke satsene for omsorgslønn.
- Videreutvikle ordningen med arbeid for sosialhjelp.
- Opprette en helhetlig «Familiehjelp» som et hurtigvirkende, tverrfaglig lavterskeltilbud.

Oppvekst og utdanning

Skole og oppvekstforhold handler om behov for trygghet. Trygg skole, barnehage og SFO-ordning, samt et trygt bomiljø danner rammene for en god oppvekst. Med trygghet i bunnen kan oppvekstsvilkårene i kommunen vår utvikles videre til noe vi alle kan være stolte av, som inspirerer til deltakelse og møter mellom mennesker - en kommune vi ønsker å dele med andre.

Vi vil:

- Videreutvikle og forbedre de gode resultatene i skolene.
- Videreføre arbeidet med å skape gode oppvekstsvilkår i skole, barnehage og skolefritidsordning.
- Arbeide aktivt for en mobbefri skole.
- Styrke skolehelsetjenesten og det tverrfaglige arbeidet overfor barn og unge med særskilte behov.
- Etablere ungdomskontakt og opprette uorganiserte aktivitetstilbud i lokalmiljøet for unge under 18 år.
- Øke antall lærlingeplasser i kommunale virksomheter.
- Støtte arbeidet for at høyere utdanning etableres i Moss (Politihøgskolen og Campus i samarbeid med Universitetet i Ås og Høgskolen i Østfold).
- Utvide og forbedre tilbudet i Kulturskolen.
- Inkludere musikkorps i skoletiden.
- Legge til rette for økt integrering og inkludering i skole og samfunn.
- Utvide og bedre tilbudet til nyankomne elever i form av mottaksklasser både på barne- og ungdomstrinnet.
- Støtte bygging av svømmehall på Kambo.

Aktivitet, kultur og inkludering

Kultur og idrett er viktig for utviklingen av byen vår. Det er avgjørende at kommunen blir en støttespiller for det frivillige arbeidet som utøves i byens forskjellige lag og foreninger. Kultur og idrett skaper identitet, tilhørighet og noe å være stolt av. Kultur og idrett er også viktig i det forebyggende arbeid for bl.a. helse, bo- og oppvekstvilkår. Kommune må være bidragsyter og støttespiller for de frivillige organisasjonene i arbeidet for å legge til rette for både bredde- og eliteidrett. Sentralt i dette arbeidet står anlegg der aktivitetene kan utføres på en god måte.

Vi vil:

- Arbeide for et nytt kultur/aktivitetshus i sentrum.
- Arbeide for at Moss skal bli en festivalby på den nasjonale arena, og gjenskape innholdet i begrepet «Moss kan kunsten».
- I tillegg til breddeidrett skal også toppidrett bli en identitet for Moss og Rygge.
- I samarbeid med fotballen bidra til at byen igjen blir vert for toppfotball.
- Åpne for økt bruk av skolelokaler til kulturelle og idrettslige aktiviteter.
- Styrke integreringsarbeidet, blant annet ved å etablere tilbud tilpasset bomiljøene (f.eks. cricket, landhockey m.m.) ved økonomisk støtte til frivillige organisasjoner.
- Støtte lokalhistoriske foreninger i arbeidet med å formidle vår kulturarv.
- Sikre vannsportens bruksarealer i Værå.
- Øke støtten til frivillige organisasjoner for barn og unge.

Samferdsel og miljø

Gode løsninger for samferdsel er avgjørende for en god og riktig by- og bygdeutvikling. Vårt arbeid vil alltid bygge på hva kommunen og vi som bor her er best tjent med. **NY KURS** vil søke ny behandling av planene for flytting av havn, og jernbanetrasè dersom dette er mulig.

Vi vil arbeide for å redusere forurensingen fra bil- og båttrafikken.

NY KURS er opptatt av miljøet i kommunen vår. Innbyggerne i Moss og Rygge har krav på å leve i et godt og bærekraftig miljø med grønne lunger og trivelige omgivelser.

Vi vil:

- Sikre at kommunen setter krav til utbyggere, og følger opp at forskrifter og tiltak mot forurensning etterleves.
- Flytte fergetrafikken ut av sentrum.
- Rv19 skal legges i tunnel under byen. Klevberget – Årvoll skal sikres utredning.
- Ikke innføre bompengefinansiering av statlige samferdselsoppgaver.
- Innlede forhandlinger med Borg Havn med sikte på flytting av containerhavna.
- Nei til ny parkering for tog i Rygge.
- Tenke nytt, og opprette prøveprosjekt med fleksibelt og gratis busstilbud i hele kommunen.
- Innføre midlertidig byggestopp for større byggeprosjekter på Jeløya.
- Legge ytterligere til rette for gående og syklende ved blant annet å utarbeide en sykkelplan der biler og sykler benytter samme vei. Subsidiere kjøp av el-sykkel. Fullføre gang- og sykkelstier til/fra/i sentrum og ulike deler av kommunen for øvrig.
- Opprette beredskapsstasjon på Jeløy. Bygge ny gang- og sykkelbro over kanalen, en bro som også kan brukes av utrykningskjøretøy i krisesituasjoner.
- Innføre tiltak mot støv- og partikkelforurensning på Rv19.
- Arbeide for ny påkjøring til E6 ved Mosseporten.

NY KURS

- Fjerne hindringer som skaper køer i trafikken.
- Ivareta og styrke vernet av viktige kultur- og naturområder i hele kommunen, herunder verne om Mossemarka, landskapsvernområdet på Midtre Jeløy og Vansjø. Dette er viktige friluftsliv- og rekreasjonsområder.
- Reglene for ferdsel på Vansjø bør innskjerpes og kontrolleres, og praktiseringen av manøvreringsreglementet skal i sterkere grad prioritere hensynet til friluftsliv og naturvern.
- Flere strender med blått flagg.
- Privathusholdningene skal sikres gratis levering av avfall på anlegget ved Solgård skog.
- Redusere bruk av plast, og styrke kildesortering og gjenvinning for privathusholdninger og næringsliv.

Bærekraftig utvikling

Bærekraftig utvikling er viktig for oss alle; for som bor her, de som jobber her, de som vokser opp her, de som skal flytte hit og de som skal drive næring her. Utvikling må skje i tett dialog med innbyggere, næringsliv, frivilligheten og andre. Det er viktig at vi får en utvikling som er best mulig forankret hos alle som er avhengige av at kommunen skal fremstå som attraktiv og god å bo og virke i. Kommunen skal også være premissgiver ved større prosjekter/oppgaver som involverer eksempelvis stat, fylke, etater mv.

Vil vil:

- Arbeide for at bydelene og bygdene skal beholde og utvikle sin egenart.
- Sørge for en kontrollert boligbygging i Larkollen, slik at nærskolen kan bevares.
- Bygge infrastruktur som tilrettelegger for økt aktivitet på Larkollen, Halmstad, Kambo.
- Arbeide for at Larkollen får status som turistdestinasjon.
- Utvikle gode bomiljøer for innbyggere i alle aldre.
- Stille krav til utbyggere om sosial boligbygging.
- Stille krav til utbyggere om arkitektonisk utforming av prosjekter som sikrer kulturminner og helhet, og gjør kommunen vår penere og mer attraktiv.
- Sikre at fremtidig byutvikling inkluderer og tar vare på vår historie.
- Eiendomsskatten skal kun brukes til målrettede og ikke-lovpålagte oppgaver. Bruken skal synliggjøres.
- Ruste opp Mosseelva, Nesparken og kystlinjen i Moss og Rygge.
- Området på en byggeplass skal ha et parkpreg i rive/byggeprosessen.
- Moss kommune kjøper tilbake fallrettighetene til Mossefossen.
- Revidere sentrumsplanen for å legge til rette for økt aktivitet og utvikling av et triveligere sentrum, f.eks. temabaserte gater.
- Sikre arealer for kommunale oppgaver slik som skole, helse, omsorg m.m.

Næring og landbruk

NY KURS tror på kommunikasjon og samspill med næringslivet. I samarbeid med næringslivet vil vi legge til rette for en utvikling som gjør det attraktivt å etablere seg og drive sin virksomhet i kommunen. Sentralt i dette arbeidet vil være å kunne tilby funksjonelle lokaliteter/tomter, og at næringslivet får tilgang til kvalifisert arbeidskraft. **NY KURS** vil arbeide for best mulig rammevilkår for det lokale landbruket i Moss og Rygge. Vi vil ha et spennende og variert landbruk med kortreist mat. Vi vil at kommunen skal være medspiller og legge forholdene til rette for at landbruket kan realisere sine planer for utvikling til beste for landbruket selv og for oss andre som bor her. Alle innbyggerne skal bli kjent med, og stolte av hva vi produserer

Vi vil:

- Opprette et nærings- og kulturråd for økt samarbeid og utnyttelse av synergier.
- Øke tilgang til kvalifisert arbeidskraft ved bærekraftig byutvikling.
- Legge til rette for utvikling av attraktive kontor-, produksjons- og tomtearealer.
- Styrke kommunens arbeid for nyetablering og tilflytting av bedrifter.
- Videreutvikle Moss og Rygge som en viktig landbrukskommune.
- Støtte tiltak for økt vekst i produksjon av kortreist mat.
- Styrke landbrukets interesser, og motarbeide videre bruk av matjord til bolig- og næringsformål.
- Samarbeide med bl.a. Gårdeierforeningen, Moss i Sentrum og andre næringsforeninger.

Kommunen som arbeidsgiver

Kommunen er den største arbeidsgiveren i vårt område. **NY KURS** vil ta sine arbeidsgiverplikter på alvor og søke konstruktivt samarbeid med administrasjon og ansatte. Det er viktig at organisasjonen er best mulig tilpasset de oppgaver den til enhver tid skal løse, og at den endres i takt med utviklingen i samfunnet vi lever i. Vårt mål er effektivitet og kvalitetsbevissthet i alle deler av organisasjonen.

Vi vil:

- Innføre tre-partssamarbeid med tydelig avklaring av roller og ansvar.
- Gjennomgang av kommunens organisasjonsstruktur i løpet av perioden.
- Redusere sykefraværet til 5%.
- Sørge for konkurransedyktige lønns- og arbeidsvilkår.
- 100% stillinger skal være regelen - ikke unntaket.
- Legge til rette for etter- og videreutdanning; kontinuerlig kompetanseheving.
- Arbeide for et godt sosialt og inspirerende arbeidsmiljø.
- Øke antall lærlingeplasser i kommunale virksomheter.